

Søndag d. 16 okt. 2016 i Silkeborg Baptistkirke

Prædiken af Søren P. Grarup

Indgangslæsning: Klagesangene kap. 3 v. 22-23.

Læsning: Johannes Åbenbaring kap. 3 v. 7-13.

Evangelielæsning: Lukasevangeliet kap. 13 v. 1-9.

Hver dag sker der noget ubehageligt, voldsomt, ødelæggende et eller andet sted i verden. Det kan være en ulykke, en naturkatastrofe, en voldshandling, krigshandling eller sygdom eller død. Måske hører vi om det i nyhederne, måske når det ikke længere end til dem, der rammes af det. Det gør sjældent den store forskel, for vi er blevet så vant til at høre om den slags, at vi i langt de fleste tilfælde glemmer det, så snart næste nyhed trænger sig på.

Men der hvor ulykken rammer, der hvor nøden er virkelig og tæt på, dér dukker næsten altid et spørgsmål op, som mennesker kan bruge måske resten af livet til at finde svar på – uden i virkeligheden at finde det svar. Det er spørgsmålet: ”Hvorfor?”

Hvor skulle det barn dø? Hvorfor skulle den bil køre galt? Hvorfor skulle tårnet i Siloa styrte sammen? Hvorfor? ---

Måske spørger man for at finde en årsag, men endnu mere for at finde et formål - en mening. Der er ikke megen trøst i at vide at chaufføren havde været på druk hele weekenden, eller at arkitekten ikke havde begreb om at konstruere tårne, eller at håndværkerne havde snydt med materialerne i Siloa. Det er ikke nok, men kan man finde et højere formål med ulykken, så bilder man sig ind midt i sorgen, at det hele bliver lettere at bære. Men det svar på ”hvorfor?”, det får man aldrig, for det findes ikke. Det onde er meningsløst - det er det, der gør det så ondt. Og det meningsløse er og bliver meningsløst.

Når man så ikke finder dette højere formål med ulykken, så vender hvorfor-spørgsmålet omkring og søger en dybere årsag, end den de tekniske undersøgelser kan afdække. Og svaret – udtalt eller udtalt slår ned med bebrejdelse, selvbekrejdelse, skyld, fordømmelse over dem, der allerede er ramt af ulykken.

Denne tankegang findes i mange versioner – skæbnetro, straf-belønning, enhver sin egen lykkes smed – o.s.v. - og den er så uhyre almindelig, at den nok har lavet lige så mange tragedier i menneskers liv, som de ulykker, man har søgt at give mening eller årsag.

Særligt brutal bliver denne tankegang, når den sættes ind i religiøse systemer – som vi aner det i teksten. For så bliver det ikke blot et spørgsmål om årsag og virkning og formål, men det handler om Guds dom og Guds straf. Ja, de mente faktisk, at de dræbte i Siloa var større syndere end andre. Hvad skulle årsagen ellers være andet end Guds straf over dem.

For med Guds rige er det jo som med en købmandsbutik. Og købmanden er en behård forretningsmand – noget for noget – lige over – du får det, du betaler for - du får det, du har fortjent. Sådan var den religiøse jødiske tankegang, som Jesus mødte her – selv om Det gamle Testamente (jødernes Bibel) rummer masser af evangelium om en nådig og barmhjertig Gud.

Sådan kender vi også Islam. Sådan er hinduismen. Sådan er Østens karmalære. Sådan er den danske folkereligøse populæruddag af kristendom. Og sådan er den ikke-religiøse postmoderne kultur – og den moderne og premoderne kultur (hvis der er noget, der hedder det) for den sags skyld – for sådan er vi mennesker - vi syndere, som ikke kan udholde den meningsløshed og tomhed, som vi selv har lukket op for ved at vende Gud ryggen og tage livet i egen hånd.

Hvis det, der sker – ondt eller godt, men især ondt – ikke giver mening, ikke tjener et formål, så må nogen have skylden for det – ellers er det totalt meningsløst – og det er netop, hvad det er.

”De atten, som tårnet i Siloa styrtede ned over og dræbte – mener I, at de var mere skyldige end alle andre i Jerusalem?” spørger Jesus, og han svarer selv: ”Nej, men hvis I ikke omvender jer, skal I alle omkomme ligesom de.”

Det handler om fortabelsen – og om frelsen – to virkeligheder, som vi alle har inde på livet hver dag.

Det er ikke så tit, vi beskæftiger os synderligt med begrebet fortabelse her i huset - men det beder tekstrækken os altså om at gøre i dag.

Jesus bekræfter fortabelsen som en reel mulighed: ”... hvis I ikke omvender jer, skal I alle omkomme ligesom de.” Ikke at vi så får et tårn i hovedet, men vort liv – og vor død – bliver lige så meningsløs og formålsløs, tom, som sådan en ulykke.

Dét er fortabelsen: Meningsløsheden, tomheden.

Når vi siger ordet ’fortabelse’, så tænker de fleste vistnok i evighedsperspektiv. Bibelen taler om det – Jesus taler om det – evig fortabelse - selv om både Jesus selv og Ny Testamente i øvrigt taler mest om den evige frelse.

Alt det, der ligger og venter på os ude i evigheden, får vi præsenteret i billeder. For der findes næppe klare ord på vore begrænsede menneskesprog til at tale sandt om evigheden. Hverken når det handler om Guds evige herlighed og kærlighed, eller når det handler om evig fortabelse.

Jeg glæder mig faktisk til – engang når det bliver min tur – til at se, hvad Bibelens billeder af Guds evige herlighed beskriver i virkeligheden – i Guds virkelighed. Den anden mulighed – evig fortabelsen – har jeg lidt svært ved at forholde mig til, og ønsker egentlig ikke at finde ud af, hvad det i virkeligheden er.

Og – har man én gang blot anet grænseløsheden af Guds kærlighed og nåde, er det vanskeligt at forestille sig, at der i evighed skulle være plads til andet. Et ”sted” for fortabte sjæle ville jo sætte en grænse for det grænseløse.

Vi må konstatere, at når det handler om evigheden, så slår vor menneskelige tanke ikke til.

Vi har også bøvlet nok med at finde ud af livet på denne jord. Og her, hvor vi har fået et liv og en verden at forvalte, er såvel fortabelsen som frelsen lige så meget virkelighed som i evigheden. Det er jo derfor, at alle har så travlt med at placere skyld for enhver dårlighed og hænge synderen ud, at det kan fylde primetime på TV – samtidig med at alle er hurtige til at bevise eller i det mindste forklare, at ’jeg’ er bestemt ikke værre end alle andre, snarere lidt bedre.

Købmandsforretning er det – noget for noget – øje for øje og tand for tand – skyld og straf – fortjeneste og belønning. Så de atten, der blev dræbt under tårnet i Siloa, der var jo nok større syndere end andre – i hvert fald større syndere end ’mig’.

Nej! siger Jesus. Ulykken er meningsløs. Tomhed. Sådan er fortabelsen. Og fortabelsen er det livsvilkår vi valgte, da vi vendte vor skaber ryggen. Og så fortæller han en historie om et figentræ.

Umiddelbart synes historien om figentræet ikke at have meget at gøre med tårnet i Siloa. Og så alligevel. I Siloa er vi vidner til det meningsløse – spild af liv – tomhed. Hvis I ikke omvender jer, er jeres liv sådan, siger Jesus. Det er tomt, meningsløst, som et figentræ, der ikke bærer frugt, men bare står og fylder til ingen verdens nytte. Det fortjener kun at blive hugget om.

Men gartneren – mon ikke det er Jesus selv – giver træet en chance til. ”Lad det stå et år til, så skal jeg få gravet omkring det og givet det gødning. Måske bærer det så frugt næste år.”

Det er frelsens mulighed, som er lige så virkelig, som meningsløsheden, tomheden, fortabelsen.

Det er omvendelsens mulighed, at gartneren holder øksen tilbage og i stedet graver og gøder omkring træet – at Jesus, uanset hvor tomt og meningsløst vort liv så var, giver os en chance til - -

ikke til at bevise, at vi da ikke er værre end alle andre, men til at modtage liv og kærlighed og kraft og glæde, så vort liv kan bære frugt.

Derfor – når vi mødes i Jesu navn i menighedens fællesskab, så har vi hverken noget, vi skal bevise eller leve op til, eller noget at lade hinanden høre. For her hos Jesus er der ingen købmandsforretning – her gælder 'noget for noget' og 'øje for øje og tand for tand' ikke. Her hos Jesus er der altid en chance til. Tilgivelse.

Det gælder ikke kun på det åndelige plan – sådan med hjertets indstilling til Gud. Det gælder ganske konkret når vi som mennesker dummer os, træder forkert, jokker i spindaten eller træder hinanden over tærne. En chance til – det er tilgivelsens virkelighed, som står i skarp kontrast til tidens fejlfindings- og selvretfærdiggørelses-kultur.

En chance til – sådan møder Jesus os.

Det er som en åben dør, som Jesus har åbnet for os. Ingen kan lukke den dør. Men hvad betyder det, at den er åben, hvis vi ikke går ind ad den? Så lad os gå ind ad den dør, når han indbyder os til sit måltid. Lad os gå ind ad den dør også ved at møde hinanden på samme måde, som han møder os - og møde hvert menneske ude i vor hverdag på samme måde. For sådan møder Jesus dem. En åben dør - altid en chance til.

Amen.